

03.02.2021

Kaupunginlakimies

3 §

Helsingin kaupungin viestintäpalveluhankintoja koskeva vahingonkorvausvaatimus

HEL 2018-006589 T 02 08 02 01

Oike PK 20210015

Päätös

Kaupunginlakimies hylkää Helsingin kaupungille esitetyt vahingonkorvausvaatimukset.

Päätöksen perustelut

***** on vaatinut

1. Helsingin kaupunginhallitukselle 10.8.2020 toimittamassaan oikaisuvaatimuksessa Helsingin kaupunkia korvamaan hänelle virheellisten hankintamenettelyjen ja kaupungin epärehellisyyden johdosta aiheutuneesta ansionmenetyksestä 24.582,00 € ja henkisestä kärsimyksestä 2.000,00 €, sekä

2. Helsingin kaupungille 1.10.2020 jättämissään kuntalain sekä hankintalain mukaisissa oikaisuvaatimuksissa Helsingin kaupunkia korvamaan hänelle aiheutuneesta ansionmenetyksestä 8 020,00 € ja 2 000,00 € henkisestä kärsimyksestä.

Oikaisuvaatimusten tekijä on vaatinut korvausta menetetyistä työtuloista sekä hänelle hankintamenettelyn aiheuttamasta henkisestä kärsimyksestä. Menetettyjen työtulojen osalta kyse on taloudellisesta vahingosta.

Vaatimusten kohteena olevan hankintamenettelyn arviointi

Kaupungin toteuttamaa hankintamenettelyä on oikaisuvaatimusten perusteella tarkemmin arvioitu vuoden 2018 osalta kaupunginhallituksen päätöksessä 19.10.2020 § 663 ja vuoden 2019 osalta kaupunginhallituksen päätöksissä 14.12.2020 § 884 - 885.

Kaupunginhallituksen päätöksessä § 663 on todettu, että vuotta 2018 koskeva viestintäpalveluhankinta kilpailutettiin virheellisesti 31.12.2016 saakka voimassa olleen hankintalain (348/2007) mukaisin menettelyllisin perusteluin. Hankinta olisi tullut lähtökohtaisesti kilpailuttaa Helsingin kaupungin pienhankintoja koskevan ohjeistuksen mukaisesti kevyesti ja vapaamuotoisesti toteutetulla tarjouskilpailulla. Kun tiedossa oli vähintään kaksi vastaavia palveluja tuottavaa palveluntarjoajaa, menettely, jossa hankintaa koskeva tarjouspyyntö lähetettiin vain palvelun-

03.02.2021

Kaupunginlakimies

tuottajaksi valitulle palveluntuottajalle, oli virheellinen siltä osin kuin hankintapäätöksen perusteluissa todettiin, ettei alueella ole muita vastaavaa toimintaa harjoittavia palveluntuottajia. Hankintamenettelyssä olisi tullut noudattaa myös yleisiä hankintaoikeudellisia periaatteita, kuten avoimuutta erityisesti palveluhankinnan aikataulusta ja päätöksestä annettussa viestinnässä.

Kaupunginhallituksen päätöksissä § 884 - 885 on todettu, että viestintäpalveluja koskevat ostot on toteutettu kaupungin pienhankinnoista annetun ohjeen mukaisesti. Kaupungin menettelyllä ei ole pyrittykään hankintojen pilkkomiskiellon vastaiseen toimintaan tai yleisten hankintaoikeudellisten periaatteiden, kuten tarjoajien tasapuolisen kohtelun, loukkaamiseen. Kuten vuotta 2018 koskevan hankintamenettelyn yhteydessä, myös vuoden 2019 toteutettujen ostojen osalta kaupunki olisi voinut toimia avoimemmin palveluostojen ja palvelujen järjestämisen toteuttamisesta ilmoittamisessa oikaisuvaatimusten tekijälle.

Taloudellisen vahingon korvaaminen hankintalain perusteella

Hankintalain (1397/2016) 169 § 1 momentin mukainen korvaussäännös koskee hankintalain soveltamisalan piiriin kuuluvia hankintoja. Korvausvaateessa tarkoitettujen päätösten osalta on kyse hankintalain 25 § tavara- ja palveluhankintojen kansalliset kynnsarvot alittavista palveluhankinnoista, joihin ei sovelleta hankintalakia lain 1 luvun yleisiä periaatteita lukuun ottamatta. Tämän vuoksi korvausvaadetta ei voida arvioida hankintalain erityissäännöksen perusteella.

Taloudellisen vahingon korvaaminen vahingonkorvauslain perusteella

Osapuolten välillä ei ole solmittu yksityisoikeudellista sopimussuhdetta. Koska kysymys ei ole osapuolten väliseen sopimukseen perustuvasta vahingonkorvausvastuusta, tulee asia arvioitavaksi vahingonkorvauslain (412/1974) säännösten perusteella.

Vahingonkorvauslain 2 luvun 1 §:n mukaan se, joka tahallisesti tai tuottamuksesta aiheuttaa toiselle vahingon, on velvollinen korvaamaan sen. Vahinkona korvataan ainoastaan aiheutettu vahinko. Vahingonkorvauslain 5 luvun 1 §:n nojalla taloudellinen vahinko voi tulla korvattavaksi, jos vahinko on aiheutettu julkista valtaa käytettäessä tai rangaistavaksi säädetyllä teolla tai milloin siihen on erityisen painava syy.

Tahallisuuden ja tuottamuksen osalta oikaisuvaatimuksissa, joiden yhteydessä korvausvaateet on esitetty, väitetään yksittäisten kaupungin viran- ja toimenhaltijoiden suunnitelmallisen valehtelun korvausvaateissa mainittujen palveluostojen aikataulun sekä järjestämisen osalta mahdollistaneen ostojen toteuttamisen syrjivästi. Samoin palveluosto-

03.02.2021

Kaupunginlakimies

jen virheelliset perustelut ovat vaatimuksissa esitetysti mahdollistaneet syrjivyyden hankintamenettelyssä.

Kaupungin viestintäpalveluhankinnoissa noudatetun hankintamenettelyn virheiden ei ole missään vaiheessa osoitettu olevan seurausta tahallisuudesta tai tuottamuksesta, jolloin vahingonkorvauslaissa säädetyn korvaamisvelvollisuuden edellytykset täytyisivät.

Tahallisuutta ja tuottamusta koskevan arvion lisäksi on arvioitava, täytyvätkö edes vahingon korvaamisvelvollisuuden muut aineellisoikeudelliset lisäedellytykset, ts. vahingon aiheuttaminen julkista valtaa käytettäessä tai rangaistavaksi säädetyllä teolla tai onko vahinkojen korvaamiselle muita erityisen painavia syitä.

Asiassa ei ole kysymys siitä, että vaadittu vahinko olisi aiheutettu rangaistavaksi säädetyllä teolla. Julkisen vallan käytön osalta on todettava, ettei julkisen vallan käyttöä ja julkisen hallintotehtävän hoitamista ole tyhjentävästi tai tarkkarajaisesti määritelty. Julkisia hankintoja koskeva lainsäädäntö perustuu EU:n sisämarkkinaoikeuteen, jonka tavoitteena on varmistaa julkisten varojen käytön läpinäkyvyys sekä edistää kilpailua ja markkinatoimijoiden tasapuolista kohtelua EU:n sisämarkkinoilla. Tarjouskilpailuihin tarjoaminen on osa tarjoajien elinkeinotoimintaa eikä hankintayksikkö toimi samalla tavoin viranomaisasemassa kuin julkista hallintotehtävää hoitaessaan. Hankintapäätöksen tekemisessä on kyse sopimuskumppanin valinnasta yksityisoikeudellisen sopimuksen tekemistä varten eikä julkista vallan käyttöä sisältävästä hallintopäätöksestä (ks. Hämeenlinnan hallinto-oikeuden ratkaisu 17.5.2010, 10/0336). Hankintapäätöksen tekeminen ei sisällä vahingonkorvauslaissa tarkoitettua julkisen vallan käyttöä, joten taloudelliseen vahinkoon perustuva korvausvaatimus ei perustu vahingonkorvauslakiin.

Erityisen painavat syyt vahingon korvaamiseksi edellyttävät vahingon aiheuttajan menettelyltä sitä, että menettely on ollut sillä tavoin moitittavaa, että korvauksen suorittaminen katsotaan aiheelliseksi. Hankintamenettelyn virheet eivät täytä moitittavuudeltaan sellaista tasoa, että korvaus tulisi erityisen painavistakaan syistä myöntää.

Kärsimyksen korvaamisen edellytykset

Kärsimystä koskevaa vaadetta on arvioitava vahingonkorvauslain kärsimyksen korvaamista koskevien säännösten mukaisesti.

Kärsimyksen korvaaminen voi käytännössä tulla kysymykseen vain vahingonkorvauslain 5 luvun 6 §:n perusteella. Tällöin on arvioitava, onko oikaisuvaatimusten tekijän vapautta, rauhaa, kunniaa tai yksityiselämää rangaistavaksi säädetyllä teolla loukattu tai onko häntä rangaistavaksi

03.02.2021

Kaupunginlakimies

säädetyllä teolla syrjitty tai onko hänen henkilökohtaista koskemattomuuttaan tahallaan tai törkeällä huolimattomuudella vakavasti loukattu tai onko hänen ihmisarvoaan tahallaan tai törkeällä huolimattomuudella vakavasti loukattu.

Toteutettu hankintamenettely tai yksittäisten viran- ja toimenhaltijoiden toiminta asiassa eivät oikeuta oikaisuvaatimusten tekijän vaatimiin karsimyskorvauksiin. Vahingonkorvauslain 5 luvun 6 §:ssä tarkoitettuja oikeuksia ei ole loukattu rangaistavaksi säädetyllä teolla eikä tahallaan tai törkeällä huolimattomuudella.

Vahingonkorvausvaatimus on edellä esitetyn perusteella lakiin perustumaton eikä korvauksia vaadituista vahingoista suoriteta.

Toimivalta ja sovellettavat säännökset

Helsingin kaupungin hallintosäännön 12 luvun 5 §:n 1 momentin 5-kohdan nojalla kaupunginlakimiehen toimivaltaan kuuluu päättää vahingonkorvauksesta silloin, kun kaupunki on korvausvelvollinen, kun asiaa ei ole kohdistettavissa tietyille toimialalle taikka kun vahingon korvaaminen katsotaan kohtuulliseksi.

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 3 luku 2 §, 5 luku 1 § ja 6 §.

Lisätiedot

Jukka Harno, lakimies, puhelin: (09) 310 23527
jukka.harno(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

03.02.2021

Kaupunginlakimies

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 3 §.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusaajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

03.02.2021

Kaupunginlakimies

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

03.02.2021

Kaupunginlakimies

Jenni Rope
kaupunginlakimies

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 03.02.2021.